

Luthers Bach Ensemble
Jaarverslag 2025

INHOUDSOPGAVE

Algemeen	3
Bericht bestuur, artistieke en zakelijk leider	4
Bericht Raad van Toezicht	9
Concerten en uitvoeringen	11
Financiële ondersteuning	13
Zichtbaarheid en impactclaim	15
Samenwerking met anderen	17
Organisatie	18
Jaarrekening	19
Bijlagen	28
<i>Concerten en uitvoeringen</i>	
<i>Wie is wie</i>	
<i>Besteding meerjarige subsidie</i>	
<i>Verkoopcijfers</i>	
<i>Overzicht begunstigers</i>	
Colofon	33

Versie: 25 maart 2026

ALGEMEEN

Introductie

Voor u ligt het bestuursverslag 2025 van *Stichting Luthers Bach Ensemble*. Dit is de volledige benaming van het Luthers Bach Ensemble, een barokmuziekgezelschap met als thuisbasis de stad Groningen. De kern van het ensemble wordt gevormd door vijftien (semi) professionele zangers. Al vanaf het begin van haar bestaan beschikt het Luthers Bach Ensemble over een eigen orkest, geformeerd rond een kern van getalenteerde professionele musici. Het ensemble is letterlijk en figuurlijk gevestigd in (het gebouw van) de Lutherse kerk, één van de officiële stadspodia voor kleinere ensembles en kamermuziek in Groningen.

Uitvoeringen

Het ensemble voert per jaar gemiddeld twintig concerten uit, in de mooiste kerken en concertzalen in Noord-Nederland en daarbuiten, tot in het buitenland toe. Bekend om zijn authentieke uitvoeringspraktijk en meeslepende interpretaties, werkt het ensemble samen met internationaal gevierde solisten, zoals blokfluitiste **Lucie Horsch** en violiste **Rachel Podger**, én werkt het samen met gerenommeerde gastdirigenten als **Ton Koopman**, **Jos van Veldhoven** en **Peter Dijkstra**. Zo weet het Luthers Bach Ensemble het publiek steeds opnieuw te verrassen.

Ontstaan

Het Luthers Bach Ensemble is in 2006 opgericht op initiatief van de Groninger Tymen Jan Bronda. Het ensemble staat sindsdien onder zijn bezielende leiding. Tymen Jan is onder andere organist en cantor van de Groningse Lutherse Kerk. Hij is ook de initiatiefnemer van de reconstructie door orgelbouwer Bernard Edskes van het voormalige Schnitgerorgel in de Lutherse Kerk.

Het is zijn ambitie om de belangstelling van de luisteraars voor barokmuziek te vergroten. In eerste instantie gebeurde dit door composities van Johann Sebastian Bach ten gehore te brengen, op basis van een historisch geïnformeerde uitvoeringspraktijk. Dit sloeg aan, waarop het repertoire van het ensemble werd uitgebreid met werken van onder andere Monteverdi en Mozart.

Het verhaal

Het Luthers Bach Ensemble staat voor prachtige uitvoeringen van barokmuziek, maar dat niet alleen. Vanuit een diep gewortelde liefde voor de werken van Bach en zijn tijdgenoten, brengt het ensemble muziek tot leven in een vorm die het **publiek raakt en ontroert**.

Met een focus op de **historische uitvoeringspraktijk** speelt het Luthers Bach Ensemble op **authentieke instrumenten** en in de stijl van de tijd waarin de muziek ontstond.

Wat maakt het Luthers Bach Ensemble bijzonder? Dat is de verrassende, theatrale en eigentijdse benadering. Al in het jaar 2015 was het Luthers Bach Ensemble een pionier in Nederland met **semi-scenische¹ uitvoeringen** van Bachs Passies en Händels oratoria. Het ensemble doet dat op een manier die sprankelt van actualiteit.

¹ Een semi-scenische uitvoering is een theatrale muziekuitsvoering (vaak opera of oratorium) met deels acteerwerk, beweging en regie, maar zonder volledig decor; het orkest staat vaak op het podium, solisten zingen in alledaagse kleding, en gebaren onderstrepen de dramatische tekst, wat zorgt voor een intensere interactie tussen performers en publiek dan bij een concert.

Mede door de semi-scenische producties brengt het ensemble de passies en oratoria niet alleen ten gehore, maar laat zij ze ook voelen - als levende verhalen die het publiek midden in het hart raken.

Maatschappelijke impact met een ziel

Het Luthers Bach Ensemble zoekt de verbinding op - tussen oud en jong, tussen traditie en vernieuwing, tussen kunst en samenleving. Met concerten op verrassende locaties, samenwerking met lokale gemeenschappen en een open benadering van programmering draagt het ensemble actief bij aan een rijker cultureel landschap.

Met concerten op unieke historische locaties laat het Luthers Bach Ensemble de rijkdom van de lokale cultuur en geschiedenis klinken. Door muziek te verbinden met lokale erfgoedlocaties, draagt het Luthers Bach Ensemble bij aan het versterken van de culturele identiteit in de regio.

De concerten maken zichtbaar hoe muziek, geschiedenis en omgeving met elkaar verweven zijn - en hoe dat een gevoel van saamhorigheid en trots kan versterken. Dat gevoel van saamhorigheid en trots blijkt des te meer uit de grote groep vrijwilligers die zich belangeloos op allerlei manieren voor het ensemble inzet. Zonder de inzet van deze vrijwilligers zou het ensemble niet kunnen bestaan.

Doelstelling algemeen

Doelstelling voor het verslagjaar was het bestendigen van de muzikale en artistieke prestaties van de voorafgaande jaren. Parallel hieraan was het doel om de financiële basis te versterken onder andere door het vinden van nieuwe (grote) sponsors waarmee meerjarige contracten konden worden afgesproken.

BERICHT BESTUUR, ARTISTIEKE EN ZAKELIJKE LEIDER

Algemeen

Het bestuur van het Luthers Bach Ensemble kijkt samen met artistiek leider Tymen Jan Bronda en zakelijk leider Erik Verbeek terug op een muzikaal en artistiek zeer succesvol jaar 2025. Dit succes komt echter niet vanzelf. Net als in de afgelopen twintig jaar waren toewijding, doorzettingsvermogen, inzet, enthousiasme en vasthoudendheid onmisbaar om dit resultaat te bereiken.

Die inzet geldt niet alleen voor de dirigent, de zangers en de instrumentalisten, maar ook voor de meer dan honderd vrijwilligers die zich telkens opnieuw met grote betrokkenheid inzetten voor het slagen van de uitvoeringen.

Het uiteindelijke doel is het publiek muzikaal te raken. De reacties van bezoekers laten zien dat dit doel wordt bereikt. De doorgaans volle zalen vormen het beste bewijs van de kracht van het Luthers Bach Ensemble. Daarnaast kan het ensemble rekenen op lovende recensies in de pers en vele positieve reacties op sociale media.

Doelstellingen

Voor het verslagjaar was de doelstelling om minimaal twintig goedbezochte concerten te realiseren. Daarbij lag de nadruk op locaties waar het ensemble eerder succesvol heeft opgetreden en waar een trouw en geïnteresseerd publiek aanwezig is.

Daarnaast werd voorzichtig gezocht naar mogelijkheden om op nieuwe locaties op te treden. Voorwaarde daarbij was dat ter plaatse voldoende organisatorische en financiële waarborgen aanwezig waren, zodat de risico's beheersbaar bleven.

Flankerende doelstellingen waren het vergroten van de inkomsten uit subsidies van overheden en particuliere fondsen, en het aantrekken van nieuwe, bij voorkeur grotere particuliere sponsors met wie meerjarige samenwerkingen kunnen worden aangegaan. Tot slot was het doel om in het verslagjaar de professionalisering van de werkorganisatie verder af te ronden.

Realisatie doelstellingen

Zoals reeds genoemd kijkt het bestuur muzikaal en artistiek terug op een zeer geslaagd jaar. Tot de hoogtepunten behoorden de semi-scenische uitvoeringen van de Johannes Passion van Johann Sebastian Bach, de Familie Mattheus Passie met Edwin Rutten als verteller, en de succesvolle uitvoering van de Mariavespers van Claudio Monteverdi als afsluiting van het Groningse Schnitger Festival in het najaar.

Daarnaast werd invulling gegeven aan de ambitie om het ensemble ook buiten de vertrouwde concertlocaties te presenteren.

Ook de professionalisering van de werkorganisatie is voortvarend aangepakt. Op onderdelen zoals het financieel beheer zijn systemen en processen heringericht en zijn nieuwe rollen en verantwoordelijkheden vastgesteld. Dit zijn ontwikkelingen waarop het bestuur met tevredenheid terugkijkt.

Tegelijkertijd is er een punt van zorg. Om de continuïteit van het ensemble te waarborgen is versterking van de financiële basis noodzakelijk. Dit geldt des te meer als het ensemble zijn artistieke ambities verder wil ontwikkelen en zijn activiteiten wil uitbreiden.

Ondanks extra aandacht voor relatiebeheer en voor het vaste publiek is het in het afgelopen jaar nog niet gelukt om de financiële basis voor meerdere jaren structureel te verbreden en te versterken. Het bestuur heeft de inspanningen op dit terrein inmiddels aanzienlijk geïntensiveerd.

Culturele codes: fair pay & inclusiviteit

Het bestuur van het Luthers Bach Ensemble onderschrijft de drie fundamentele gedragscodes van de Nederlandse cultuursector: **de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie.**

Door deze codes na te leven wil het bestuur waarborgen dat het Luthers Bach Ensemble een organisatie is die als eerlijk, inclusief en toekomstbestendig wordt ervaren. Het ensemble wil verbinden – met muziek en met mensen. Daarom streeft het bestuur naar concerten die toegankelijk zijn voor een breed publiek: jong en oud, ervaren luisteraar of nieuwkomer in de wereld van de klassieke muziek. Er wordt actief ingezet op projecten die ook mensen bereiken voor wie klassieke muziek minder vanzelfsprekend is. Juist door nieuwe publieksgroepen te betrekken, wordt de verbindende kracht van muziek als gemeenschappelijk cultureel erfgoed versterkt.

Het Luthers Bach Ensemble: *waar verleden en toekomst samenlinken.*

Samenstelling en profiel bestuur

In het verslagjaar bestond het bestuur uit de volgende leden:

- Leendert Klaassen – voorzitter
- Jikke Barwegen – secretaris
- Jan van Doorn – financiën & control
- Heiko Kuipers – algemeen bestuurslid
- Titia Siekmans – algemeen bestuurslid

Meer informatie over de bestuursleden, inclusief hun functies en nevenfuncties, is opgenomen in de bijlage achter in dit jaarverslag onder het onderdeel *Wie is wie*. Het bestuur vergadert gemiddeld eens per twee maanden, in aanwezigheid van artistiek leider Tymen Jan Bronda en zakelijk leider Erik Verbeek.

Vaste agendapunten zijn de muzikale prestaties, de voortgang van de professionalisering van de organisatie en de financiële situatie. Daarbij krijgt met name de verwerving van aanvullende middelen van particulieren en particuliere fondsen bijzondere aandacht. De dagelijkse leiding is in handen van het managementteam, bestaande uit Tymen Jan Bronda en Erik Verbeek. Dit team is verantwoordelijk voor de directe aansturing van repetities, concerten en uitvoeringen, zowel op artistiek-muzikaal als op organisatorisch gebied.

Op artistiek en muzikaal gebied wordt het ensemble geadviseerd door Erik Bosgraaf, internationaal gerenommeerd Nederlands blokfluitist. Daarnaast is Robert Koolstra, organist en klavecïnist, als continuo-speler en artistiek adviseur aan het ensemble verbonden.

Financieel resultaat

De baten van het Luthers Bach Ensemble bestaan uit donaties, subsidies, sponsorgelden, legaten en schenkingen. Daarnaast zijn er inkomsten uit activiteiten, zoals entreegelden, en opbrengsten uit de exploitatie van bezittingen.

De lasten bestaan voornamelijk uit vergoedingen voor professionele musici en uit kosten voor public relations. Daarnaast zijn er uitgaven voor advertenties en websitebeheer, evenals voor de huur van repetitieruimtes en concertlocaties.

Hieronder volgt een verkort overzicht van de baten en lasten. Een uitgebreid overzicht, inclusief toelichting op de verschillende posten, is opgenomen in het hoofdstuk *Jaarrekening* (pagina 18) van dit jaarverslag.

FINANCIEEL RESULTAAT				
2025				
BATEN	Begroot 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024	Begroot 2026
Particulieren	€ 26.500	€ 29.308	€ 40.071	€ 31.500
Bedrijven en organisaties	€ 5.000	€ 11.532	€ 5.000	€ 5.000
Overheden	€ 85.000	€ 64.510	€ 82.297	€ 80.000
Particuliere fondsen	€ 85.000	€ 81.600	€ 75.800	€ 85.000
Som van de verworven baten	€ 201.500	€ 186.950	€ 203.168	€ 201.500
Tegenprestatie van concerten en uitvoeringen	€ 250.000	€ 228.836	€ 298.264	€ 250.000
Overige baten	€ -	€ 1.853	€ 13	€ -
TOTAAL BATEN	€ 451.500	€ 417.639	€ 501.444	€ 451.500
Besteed aan de doelstelling	€ 432.500	€ 438.285	€ 486.453	€ 434.500
Kosten fondswerving	€ 11.000	€ 8.471	€ 13.146	€ 11.000
Beheer en administratie	€ 8.000	€ 5.466	€ 4.539	€ 6.000
TOTAAL LASTEN	€ 451.500	€ 452.222	€ 504.137	€ 451.500
SALDO BATEN EN LASTEN	€ -	€ -34.583	€ -2.693	€ -
Mutaties reserves	€ -	€ -34.583	€ -2.693	€ -

Financieel beleid

Het bestuur van het Luthers Bach Ensemble streeft ernaar jaarlijks een sluitende begroting te realiseren. Zoals eerder in dit jaarverslag is aangegeven, had het bestuur zich voor het verslagjaar ten doel gesteld de muzikale en artistieke prestaties van de afgelopen jaren te bestendigen.

Concreet ging het daarbij om enkele belangrijke speerpunten: de semi-scenische uitvoering van een van de passies van Johann Sebastian Bach, de Familie Mattheus Passie met Edwin Rutten als verteller, en een bijzondere reeks kerstconcerten in de maand december.

In de loop van het voorjaar werd duidelijk dat de aanvankelijke verwachtingen met betrekking tot het verwerven van voldoende financiële middelen – in de vorm van subsidies en donaties – te optimistisch waren geweest. Het bestuur stond daarmee voor een lastige afweging.

Na zorgvuldige overweging is besloten om prioriteit te geven aan het handhaven van het muzikale en artistieke niveau, ook als dit betekende dat de begrotingsdiscipline tijdelijk minder strikt kon worden gehanteerd.

Hiermee is echter wel een aanzienlijk beroep gedaan op de financiële ruimte van het ensemble. Dit is de belangrijkste reden waarom het verbreden van het financiële draagvlak inmiddels de hoogste prioriteit van het bestuur heeft gekregen.

Ook u kunt bijdragen aan de continuïteit van het Luthers Bach Ensemble. Sluit u aan bij onze kring van ondersteuners en vrienden.

Doorkijk

Voor zowel de continuïteit als de verdere ontwikkeling van het Luthers Bach Ensemble is het van groot belang dat de financiële basis wordt versterkt door meerjarige subsidie- en sponsorafspraken. Dit heeft momenteel de hoogste prioriteit van het bestuur.

Op basis van de sterke muzikale en artistieke prestaties van de afgelopen jaren heeft het bestuur contact gezocht met diverse grote landelijke particuliere fondsen die cultuur in het algemeen en oude muziek in het bijzonder ondersteunen. Het is op dit moment nog te vroeg om te kunnen aangeven of deze inspanningen tot concrete resultaten zullen leiden.

Voor het overige zet het Luthers Bach Ensemble de ingezette koers voort. Gezien de huidige financiële situatie betekent dit dat concerten naast de kernseries – zoals de passies van Johann Sebastian Bach en de kerstconcerten – alleen worden georganiseerd wanneer het risico van onvoldoende subsidie of tegenvallende kaartverkoop beperkt blijft.

BERICHT RAAD VAN TOEZICHT

Introductie

De Raad van Toezicht spreekt zijn grote waardering en dank uit voor wat in het afgelopen verslagjaar tot stand is gebracht. Deze waardering geldt vanzelfsprekend voor de dirigent en de uitvoerende zangers en instrumentalisten.

In het bijzonder wil de Raad van Toezicht echter ook de vele andere betrokkenen noemen, en vooral de meer dan honderd vrijwilligers die de uitvoeringen mogelijk maken. Zonder hun enthousiasme, inzet en onbezoldigde betrokkenheid zou het Luthers Bach Ensemble niet kunnen bestaan.

Samenstelling en profiel

De Raad van Toezicht van de Stichting Luthers Bach Ensemble bestond in het verslagjaar 2025 uit Jan Hendrik Kuiper, Jan Willem van Willigen en Karel Knoll.

Meer informatie over de leden van de Raad van Toezicht, waaronder hun functies en nevenfuncties, is opgenomen in de bijlage achter in dit jaarverslag onder het onderdeel *Wie is wie*.

Toeziht op beleidsbepaling

Conform artikel 10, lid 1 van de statuten van de Stichting Luthers Bach Ensemble vergadert de Raad van Toezicht ten minste eenmaal per jaar met het bestuur. Ook in het verslagjaar heeft deze vergadering plaatsgevonden.

Er heeft één formeel overleg plaatsgevonden met het bestuur, in aanwezigheid van de artistiek leider en de zakelijk leider. Daarnaast vinden met regelmaat bilaterale gesprekken plaats tussen leden van de Raad van Toezicht en de voorzitter van het bestuur, respectievelijk met de artistiek en zakelijk leider.

Toeziht op functioneren bestuur

Deze belangrijke rol van de Raad van Toezicht wordt met name belichaamd doordat volgens artikel 11 lid 3 van de stichtingsstatuten de Raad van Toezicht de door het bestuur vastgestelde jaarrekening goedkeurt. Volgens de relevante richtlijn² en normen³ dient de jaarrekening naast de cijfers van het verslagjaar ook de begroting voor het opvolgende jaar te bevatten. Dit betekent dat met de goedkeuring van de jaarrekening ook impliciet de door het bestuur opgestelde begroting voor het opvolgende jaar is goedgekeurd.

Auditcommissie

De auditcommissie van de stichting Luthers Bach Ensemble bestaat uit een lid van de Raad van Toezicht en Titia Siekmans (algemeen bestuurslid). De commissie houdt toezicht op de financiële administratie en verslaglegging, de interne controle en het risicobeheer.

² Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. 'Richtlijn voor de verslaglegging van kleine fondswervende organisaties RJ C2 (baten lager dan € 500.000)', 1 januari 2023.

³ Commissie Normstelling Erkenning Goede Doelen. 'Normen Erkenningregeling goede doelen categorie C (baten hoger dan € 200.000 en lager dan € 1.000.000)', 4 december 2024.

Afgelopen verslagjaar heeft de auditcommissie enkele malen vergaderd in het bijzijn van Jan van Doorn, in het bestuur verantwoordelijk voor financiën en control, en zakelijk leider Erik Verbeek. Daarbij zijn de tussentijdse rapportages besproken, alsmede de jaarrekening 2025. Ook is gesproken over verbeteren van het risicobeheer door het sneller dan voorheen opleveren van financiële ex-ante informatie. Inmiddels is daarin voorzien.

Eigen functioneren

De Raad van Toezicht reflecteert periodiek op het eigen functioneren en op de wijze waarop het toezicht op de governance van de stichting verder kan worden versterkt. Daarbij wordt met name gekeken naar de artistieke, organisatorische en financiële uitdagingen waarvoor het Luthers Bach Ensemble staat.

Dilemma's en focus

De Raad van Toezicht onderschrijft het door het bestuur geschetste dilemma. De huidige financiële positie vraagt om zorgvuldige besluitvorming, waarbij artistieke ambities en financiële verantwoordelijkheid in evenwicht moeten worden gehouden.

De focus van de Raad van Toezicht ligt daarom op het monitoren en toetsen van het besluitvormingsproces, met bijzondere aandacht voor een zorgvuldige risicoafweging.

Vergoedingen

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Zij ontvangen uitsluitend een vergoeding voor onvermijdbare onkosten, zoals bijvoorbeeld parkeerkosten.

Goedkeuring jaarrekening

Conform artikel 11 lid 3 van de stichtingsstatuten heeft de Raad van Toezicht op 2026 de balans ultimo 2025, de staat van baten en lasten over 2025 alsmede de toelichting hierop (de jaarstukken 2025) goedgekeurd. Deze stukken zijn hieraan voorafgaande conform artikel 11 lid 2 van de statuten door het bestuur van de stichting vastgesteld op 2026.

CONCERTEN EN UITVOERINGEN

In het verslagjaar 2025 heeft het Luthers Bach Ensemble zeven concertreeksen gerealiseerd met in totaal zeventien uitvoeringen. Naast de concertreeksen verzorgde het ensemble ook een zomerconcert in de Akerk in Groningen, het slotconcert van het Bachfestival in Antwerpen en een concert in de Grote Kerk te Dordrecht.

Het muzikale jaar 2025 begon eind februari met twee concerten met als solisten violiste Rachel Podger en fluitist Erik Bosgraaf, in een volle grote zaal van het Groningse muziekcentrum Oosterpoort en in een uitverkochte Kruiskerk In Burgum. Het concert in Groningen werd opgenomen door **NPO Klassiek** en daarna uitgezonden op 26 maart in het programma Avondconcert.

Daarna stond vijf keer de (bladmuziek van de) semi-scenische uitvoering van de Johannes Passion op de muzieklessenaar. De regie was in handen van Elsina Jansen. Ondersteund door een sobere vormgeving en lichtontwerp kwam het verhaal tot leven in Smilde, Sneek, Groningen, Doesburg en Nunspeet.

Zowel de reacties uit het publiek als de recensies waren overweldigend positief.

Voorafgaand aan de Johannes Passion stonden ook een aantal uitvoeringen van de Familie Mattheus Passie gepland. Edwin Rutten nam in de Groningse Akerk jong en oud mee op een muzikale reis door het passieverhaal. Voorafgaand aan dit concert waren er in de Akerk en in de Paulus en Petruskerk in Loppersum voorstellingen georganiseerd voor basisschoolleerlingen die workshops/lessen hadden gevolgd.

Bij een semi-scenische Johannes zingen solisten en koor alle delen uit het hoofd. Foto: Lammert Aling

Johannes Passion uit het hoofd

GRONINGEN Het Luthers Bach Ensemble (LBE) speelde vijf uitvoeringen van een voor Nederland unieke semi-scenische Johannes Passion. Een daarvan was zaterdag 22 maart in Akerk Groningen.

Betrokkenheid

Deze speciale uitvoering van de Matthäus Passion werd in 2023 bekroond met vijf sterren in *Dagblad Trouw*.

Bij een semi-scenische Johannes zingen solisten en koor alle delen uit het hoofd. Het op deze manier uitvoeren, van in dit geval een muziekstuk, verhoogt de betrokkenheid tussen koorleden en publiek. Gebaren en bewegingen onderstrepen het drama van de passie.

Het Luthers Bach Ensemble is het enige muziekensemble in Nederland dat de Johannes op deze ma-

nier uitvoert. Elsina Jansen gebruikt de muzikale structuur van Bach als basis voor haar visuele interpretatie. Het verhaal wordt uitgebeeld door emotionele en confronterende scènes met het koor, intense dialogen tussen Jezus en Pilatus, en beschouwende aria's. Deze elementen wisselen elkaar snel af en doen denken aan een opera.

Ondersteund door een sobere vorm-

geving en lichtontwerp komt het verhaal tot leven. Semi-scenische passies zijn een trademark van het LBE. Artistiek leider Tymen Jan Bronda: „We kregen vorig jaar zoveel bijzondere reacties op onze Matthäus dat we er niet omheen konden om opnieuw met regie te werken.” ■

Meer info op de website www.luthersbachensemble.nl.

Deze gingen over Bach zijn Matthäus Passion. Het project was een samenwerking met het **Noord Nederlands Orkest** en de Stichting **Oude Groninger Kerken**.

In mei gaf het Luthers Bach Ensemble drie feestelijke concerten ter ere van de 80ste verjaardag van de bekende kunstschilder Henk Helmantel. Een concert in Groningen-stad en twee concerten in Westeremden, de woonplaats van Henk Helmantel.

In oktober is het werk Mariavespers van Claudio Monteverdi uitgevoerd in Zwolle, Sneek en Groningen. In de Groningse Martinikerk vormde het concert het slotconcert van het Schnitger orgelfestival. In het Dagblad van het Noorden verscheen over dit concert een vijfsterren recensie. *‘Koor, solisten en instrumentalisten zorgden, extatisch dan wel ingetogen, voor veel glorieuze schoonheid en verrukking.’* Ook dit concert werd opgenomen door **NPO Klassiek** en daarna uitgezonden op woensdagavond 22 oktober.

Het jaar werd afgesloten met een serie van vier kerstconcerten onder de titel ‘Kerst met Bach & Vivaldi’. Zowel in Groningen, Smilde, Sneek als Appingedam was het concert uitverkocht.

SCHNITGERFESTIVAL

Glorieuze verrukking in de Mariavespers

Gebeurtenis *Mariavespers* van Monteverdi **Door** het Luthers Bach Ensemble o.l.v. Tymen Jan Bronda

Gezien 19/10, Martinikerk, Groningen **Met** Stefanie True en Viola Blache (sopraan), Raphael Höhn, Benedict Hymas en Jeffrey Thompson (tenor), Drew Santini (bas)

Publiek 600 **Bijzonderheid** het concert wordt op 22/10 om 20 uur op Radio 4 uitgezonden

★★★★★

Tijdens een bezoek aan Venetië, rond 1620, hoorde Constantijn Huygens (diplomaat, dichter en zelfs componist) muziek van de ‘zeer beroemde’ Claudio Monteverdi. „Ik was buiten mijzelf van verrukking”, zo vatte hij zijn ervaring samen.

Het Luthers Bach Ensemble, door Vincent van Laar ondersteund op het grote orgel, is er zonder meer in geslaagd bij zijn publiek soortgelijke gevoelens teweeg te brengen in

Tymen Jan Bronda.

FOTO: SIESE VEENSTRA

deze uitvoering, die de afsluiting vormde van het Schnitgerfestival in Groningen.

Nadat een koortenor solistisch en krachtig in het Latijn zong: „God, kom mij te hulp”, wisten we eigenlijk al dat het muzikaal helemaal goed moest komen. Het werd zelfs steeds beter, mogelijk gewoon op eigen kracht.

Monteverdi's muziek werd pas in de vorige eeuw herontdekt, en is inmiddels een stofvrij onderdeel van het muziekleven. Maar hoe goed je de Mariavespers ook kent, van welke cd dan ook, een redelijk zeldzame live-uitvoering zorgt voor echte beleving.

Door al de wereldse klanken (de openingsfanfare zit letterlijk in zijn opera *Orfeo*) die overal nadrukkelijk hoorbaar geplooid zijn rond gregoriaanse melodieën, en door de fraaie duetten en solostukken en vooral het *Duo Seraphim*, een terzet voor drie tenoren waarvan sommige dissonanten rechtstreeks in het geemoed boorden.

Bij alle goede uitvoeringen kan altijd wel zout op een slakje gelegd worden; bijvoorbeeld waar de bassen in hun *Magnificat*-duet te volumineus door de bocht gingen, of waar een van de tenorsolisten soms iets te luid zong. Koor, solisten en instrumentalisten zorgden, extatisch dan wel ingetogen, voor veel glorieuze schoonheid en verrukking.

Er kan gelukkig op de radio nog eens van genoten worden.

PAUL HERRUER

FINANCIELE ONDERSTEUNING

Particulieren

Het Luthers Bach Ensemble zoekt de verbinding met particulieren die niet enkel de concerten willen bezoeken, maar ook financieel en anderszins willen bijdragen. Zij worden daartoe uitgenodigd om jaarlijks een bescheiden bijdrage over te maken en 'Vriend van het Luthers Bach Ensemble'⁴ te worden.

Daarnaast kunnen muziekliefhebbers 'Gulle Gever'⁵ worden. Eind 2025 had het ensemble 152 Vrienden en 20 Gulle Gevers. Het Luthers Bach Ensemble brengt periodiek via e-mail een nieuwsbrief uit. Deze wordt verzonden aan Vrienden, Gulle Gevers, overige donateurs en naar andere geïnteresseerden. De nieuwsbrief werd eind 2025 aan circa 2.200 e.mailadressen verzonden.

Bedrijven en organisaties

In een aantal gevallen sponsoren bedrijven en organisaties het ensemble. In die gevallen is meestal sprake van een vorm van wederdienst, zoals om niet ter beschikking stellen van repetitieruimte, of het verzorgen van de muzikale bijdrage bij cantatediensten⁶.

Overheden

Het Luthers Bach Ensemble wordt met ingang van 2025 meerjarig (vier jaar) ondersteund door zowel de provincie Groningen⁷ als de gemeente Groningen⁸. Daarnaast wordt regelmatig door lokale overheidsinstanties geormerkte financiële ondersteuning geboden bij concerten die in hun werkgebied plaatsvinden.

Particuliere fondsen

Ook de financiële bijdragen van een groot aantal particuliere fondsen maken het mogelijk om bijzondere projecten en producties te realiseren. Voor een overzicht van deze fondsen zie de bijlage bij dit jaarverslag. Het bestuur is deze fondsen buitengewoon dankbaar.

Vrijwilligers

Het bestuur van het Luthers Bach Ensemble is alle vrijwilligers zeer dankbaar die zich enthousiast en onbezoldigd inzetten om de concerten tot een succes te maken. Dankzij hen kunnen onze zangers en instrumentalisten, stadgers, muziekliefhebbers in Noord-Nederland, in de rest van het land en daarbuiten genieten van (het voortbrengen van) kwalitatief hoogstaande muziek. De rol van de vrijwilligers moet niet licht worden opgevat. Alles bij elkaar zetten zich meer dan 100 vrijwilligers in bij de voorbereiding van concerten en bij de concerten zelf.

⁴ Vriend ben je al vanaf € 50 per jaar; je krijgt korting op twee kaarten per concert, je hebt gereserveerde 2e rang plaatsen. Daarnaast ontvang je regelmatig onze e-mail nieuwsbrief en ben je daardoor als eerste op de hoogte van aanstaande concerten en ander nieuws over het LBE

⁵ Gulle Gever wordt men vanaf €250,00 per jaar voor een periode van minimaal 5 jaar. Zij ontvangen 1e rangs vrijkaarten, waarbij het aantal afhankelijk is van hun jaarlijkse bijdrage, korting op kaarten, 1e rang plaatsen en een persoonlijk ontvangst bij de concerten.

⁶ Een cantatedienst is een bijzondere kerkdienst waarin een religieuze cantate, vaak van Bach, centraal staat als muzikale preek.

⁷ De provincie Groningen heeft aan het LBE in het kader van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2025-2028 'Cultuur is de basis' een meerjaren subsidie toegekend voor de jaren 2025-2028 van € 25.000 per jaar.

⁸ De gemeente Groningen heeft aan het LBE in het kader van de Cultuurnota 2025 een meerjaren subsidie toegekend voor de jaren 2025-2028 van € 30.000 per jaar.

Zo worden de repetities ondersteunt, en worden het podium en de lichtinstallatie vervoerd, opgebouwd, en na afloop van een concert weer afgevoerd en opgeborgen. Vrijwilligers vangen de van heinde en verre komende musici op, geven hen onderdak en verzorgen maaltijden, ook tijdens de repetities en voorafgaande aan een concert.

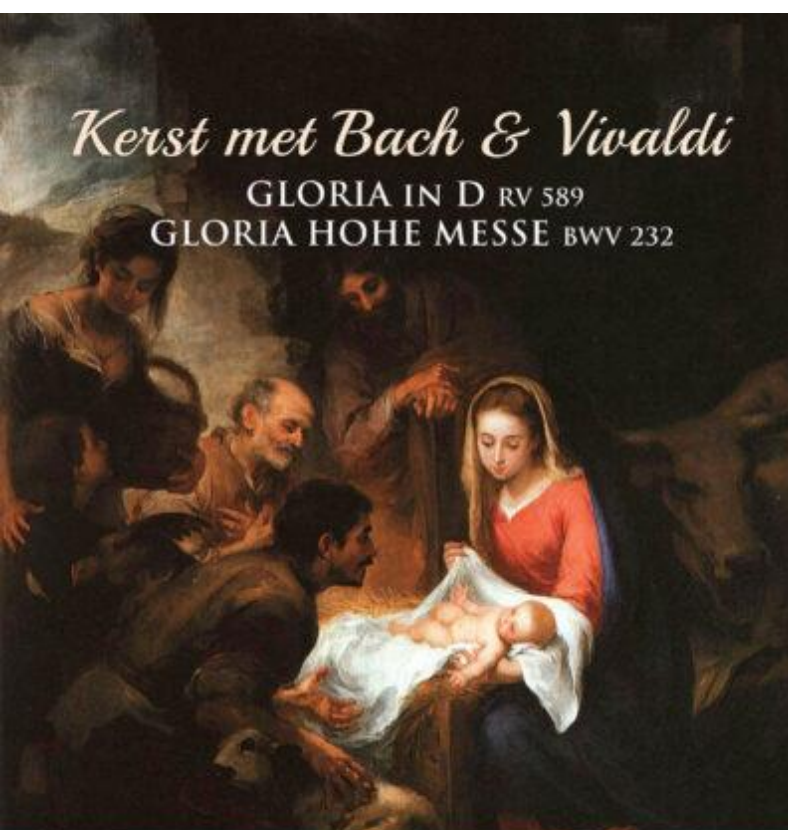
Ook verzorgen vrijwilligers de opvang van het publiek voorafgaande aan het concert, en wordt gezorgd voor koffie of een drankje in de pauze. En zo zijn er nog veel meer zaken. Zoals al eerder is gememoreerd, zonder haar vrijwilligers zou het Luthers Bach Ensemble niet kunnen bestaan. *Hulde aan onze vrijwilligers!*

ZICHTBAARHEID

De website <https://luthersbachensemble.nl> vormt de belangrijkste en meest gekozen 'entree' tot het Luthers Bach Ensemble. Kaartverkoop verloopt grotendeels via de ticketservice op de website. Via YouTube is het ensemble ook te vinden. Een aantal videofragmenten zijn toegankelijk voor iedereen, maar men kan zich abonneren op het YouTube kanaal van het Luthers Bach Ensemble om opnames te bekijken.

Voor onze public relations zijn **Facebook en Instagram** erg belangrijk. Met name de filmfragmenten worden goed bekeken en dito gewaardeerd. Daarnaast worden er advertenties geplaatst in de noordelijke dagbladen, in huis-aan-huisbladen en in uitagenda's. Het publiek heeft desgevraagd te kennen gegeven dat ook posters, flyers en wegreclame hen doet besluiten om de concerten te bezoeken. Bij de concerten worden **CD's** van uitvoeringen ter verkoop aangeboden.

Kerst met Bach & Vivaldi

GLORIA IN D RV 589
GLORIA HOHE MESSE BWV 232

LUTHERS BACH ENSEMBLE

kleinkoor, solisten & barokorkest o.l.v. Tymen Jan Bronda
Sara Jaeggi (sopraan) | David van Laar (countertenor) | Olivier Kemler (tenor) | Drew Santini (bas/bariton)

GRONINGEN	DO 18 dec 19:30	Akerk
SMILDE	VR 19 dec 19:30	Koepelkerk
SNEEK	ZA 20 dec 19:30	Martinikerk
APPINGEDAM	ZO 21 dec 15:00	Nicolaïkerk

kaarten & info via www.luthersbachensemble.nl

HENK HELMANTEL 80!

SCHÜTZ
PURCELL
SCARLATTI
HANDEL
BACH

LUTHERS BACH ENSEMBLE

David van Laar (countertenor) | Amir Rabinovitz (baroktrompet) | David Mackor (theorbe)
Tymen Jan Bronda (orgels)

Lutherse kerk Groningen	zaterdag 3 mei 16:30
Andreaskerk Westeremden	zaterdag 3 mei 20:30

kaarten verkrijgbaar via
luthersbachensemble.nl

IMPACTCLAIM

Het Luthers Bach Ensemble brengt de muziek van Johann Sebastian Bach en zijn tijdgenoten tot leven op een manier die historisch geïnformeerde uitvoeringspraktijk verbindt met een directe emotionele zeggingskracht. Het ensemble wil het publiek niet alleen laten luisteren, maar vooral raken en verbinden.

Met uitvoeringen van grote vocaal-instrumentale werken zoals de passies van Bach, de Mariavespers van Claudio Monteverdi en andere meesterwerken uit de barokperiode draagt het ensemble bij aan het levend houden van een belangrijk deel van het Europese muzikale erfgoed.

De impact van het Luthers Bach Ensemble ligt op drie niveaus:

Artistiek

Het ensemble realiseert uitvoeringen op hoog professioneel niveau waarin zangers en instrumentalisten uit binnen- en buitenland samenwerken. Door een combinatie van historisch geïnformeerde uitvoeringspraktijk, dramaturgische keuzes en toegankelijke concertvormen worden bekende werken telkens opnieuw betekenisvol gemaakt.

Publiek en samenleving

Met volle zalen en een breed publiek – van doorgewinterde liefhebbers tot nieuwe luisteraars – bewijst het ensemble dat barokmuziek nog altijd een grote maatschappelijke relevantie heeft. Door initiatieven zoals familie-uitvoeringen en toegankelijke concertformats bereikt het ensemble ook nieuwe generaties luisteraars.

Gemeenschap en betrokkenheid

Meer dan honderd vrijwilligers dragen bij aan de organisatie van concerten en vormen een hechte gemeenschap rond het ensemble. Daarmee is het Luthers Bach Ensemble niet alleen een uitvoerend muziekgezelschap, maar ook een cultureel netwerk waarin muziek mensen samenbrengt.

Zo draagt het Luthers Bach Ensemble bij aan een levende muziekcultuur waarin historisch erfgoed, artistieke kwaliteit en maatschappelijke betrokkenheid samenkomen.

SAMENWERKING MET ANDEREN

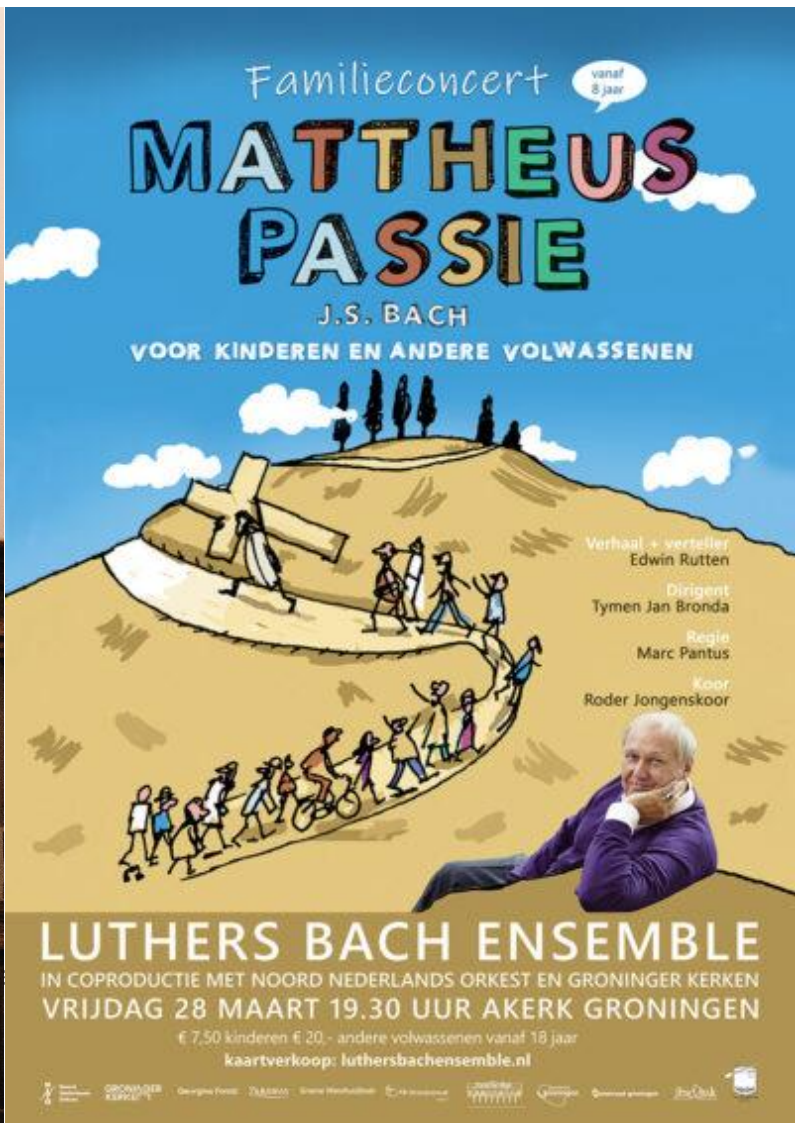
Voor concerten en andere muzikale evenementen werkt het Luthers Bach Ensemble met regelmaat samen met het Groningse **Prins Claus Conservatorium**. Het kleinkoor is een kweekvijver voor getalenteerde studenten. Voor marketing activiteiten wordt samengewerkt met de stad-Groningse theater- en concertorganisatie **SPOT**.

Voor programmering wordt jaarlijks samengewerkt met de Groningse Stichting voor kamermuziek Musica Antiqua Nova, de Friese Stichting voor oude muziek **Appassionata**, Stichting Doesburgse Muziekcultuur en de Stichting Groningen Orgelstad.

De voorstelling Familie Mattheus met 'Ome Willem' Edwin Rutten werd en wordt in coproductie uitgevoerd met het **Noord Nederlands Orkest** en de **Stichting Oude Groninger Kerken**.

De samenwerking met de stad-Groningse organisatie **Binnenstadskerken** (verhuurorganisatie voor enkele grote kerken waaronder de Lutherse kerk) is uitstekend, evenals die met de Groningse Evangelisch Lutherse Kerk (cantatediensten en dergelijke).

Door op **artistiek gebied** samen te werken met gerenommeerde dirigenten (zoals Peter Dijkstra en Ton Koopman), regisseurs (Marc Pantus en Elsin Jansen) en solisten (zowel instrumentaal als vocaal) wordt de artistieke kwaliteit continu gevoed.

ORGANISATIE

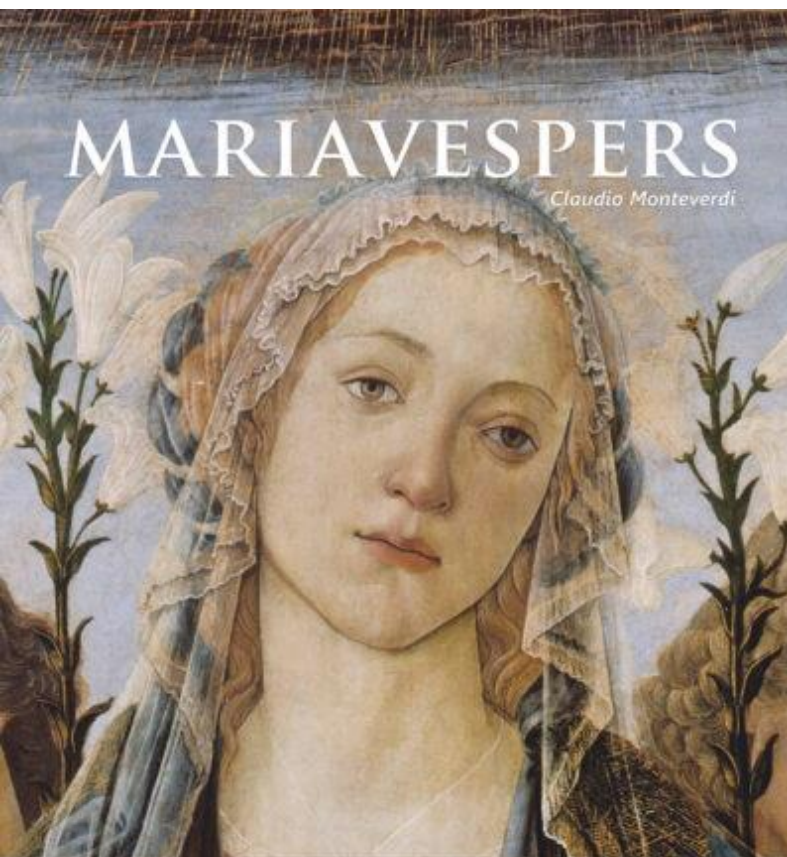
Speerpunt van het bestuur voor het verslagjaar was het verder professionaliseren van de werkorganisatie. Zoals al eerder in dit jaarverslag is gememoreerd is deze professionalisering van de werkorganisatie voortvarend ter hand genomen. Op deelpunten zoals financieel beheer zijn de systemen en processen heringericht, met nieuwe rollen en verantwoordelijkheden. Inmiddels wordt gewerkt aan verdere optimalisatie en taakinrichting. Onderdeel van de herinrichting van het financieel beheer is het opstellen van een jaarverslag nieuwe stijl, dat aan de vereisten voldoet die qua verslaggeving worden gesteld aan een fondsenwervende organisatie zoals de onze. Dat is het jaarverslag 2025 dat u nu aan het doornemen bent.

Over de operationele werkorganisatie (de organisatie met betrekking tot de concerten) kunnen wij kort zijn. Deze werkt naar behoren. Zoals eerder gememoreerd zijn er zo'n 100 vrijwilligers betrokken bij de concerten. Deze 'pool' is groot genoeg.

Weliswaar is sprake van verloop, maar in het verslagjaar hebben zich weer een aantal nieuwe vrijwilligers aangemeld. De pool bestaat uit een groep floormanagers, een kookgroep, een aantal podiumbouwers en een groep kassamedewerkers.

Dit alles staat onder aansturing van de producer. De gang van zaken met betrekking tot de operationele werkorganisatie wordt regelmatig geëvalueerd om alles nog beter te laten verlopen.

Overigens kan het Luthers Bach Ensemble altijd nieuwe vrijwilligers gebruiken. Lijkt u het leuk om deel uit te maken van ons vrijwilligersteam, meld u dan aan! *Aanmeldgegevens zijn te vinden op onze website <https://luthersbachensemble.nl>.*

MARIAVESPERS
Claudio Monteverdi

LUTHERS BACH ENSEMBLE
kleinkoor, solisten & renaissance-orkest o.l.v. Tymen Jan Bronda
Stefanie True (sopraan) | Viola Blache (sopraan) | Raphael Hohn (tenor) | Benedict Hymas (tenor)
Jeffrey Thompson (tenor) | Drew Santini (bas)

ZWOLLE DO 16 okt 19:30 Academiehuis Grote kerk
SNEEK ZA 18 okt 19:30 Martinikerk
GRONINGEN ZO 19 okt 15:00 (i.k.v. het Schilgerfeest) Martinikerk

info & kaarten via www.luthersbachensemble.nl

JOHANNES PASSION (semi-scenisch)

'Bachs grote passie komt dichterbij dan ooit' (MP 2023)
Trouw
★★★★★

LUTHERS BACH ENSEMBLE
kleinkoor, solisten & barokorkest o.l.v. Tymen Jan Bronda | Elsina Jansen (regie)
Nils Giebelhausen (Evangelist) | Joris van Baar (Christus) | Kristen Witmer (sopraan)
David van Laar (altus) | William Knight (tenor) | Drew Santini (bas)

SMILDE	DO 20 mrt 19:30	Koepelkerk
SNEEK	VR 21 mrt 19:30	Martinikerk
GRONINGEN	ZA 22 mrt 19:30	Akerk
DOESBURG	ZO 23 mrt 15:00	Martinikerk
NUNSPEET	ZA 29 mrt 19:30	Driestwegkerk

kaarten aan de deur of via www.luthersbachensemble.nl

BALANS

	31 december 2025	31 december 2024
ACTIVA		
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	€ 322	€ 4.170
Overige vorderingen	€ -	€ -
Overlopende activa	€ 656	€ 11.577
Totaal Vorderingen en overlopende activa	€ 978	€ 15.747
Liquide middelen	€ 97.502	€ 78.773
TOTAAL ACTIVA	<u>€ 98.480</u>	<u>€ 94.519</u>
	31 december 2025	31 december 2024
PASSIVA		
RESERVES	€ 7.021	€ 41.603
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	€ 38.772	€ 32.716
Overige schulden	€ 3.000	€ 3.000
Nog te betalen posten en vooruitontv bedragen	€ 49.687	€ 17.200
Totaal kortlopende schulden	€ 91.459	€ 52.916
TOTAAL PASSIVA	<u>€ 98.480</u>	<u>€ 94.519</u>

TOELICHTING OP DE BALANS - ACTIVA

	31-12-2025	31-12-2024
VLOTTENDE ACTIVA		
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA		
Debiteuren	€ 322	€ 4.170
Overige vorderingen	€ -	€ -
Overlopende activa		
vooruitbetaalde kosten	€ 252	
nog te ontvangen subsidie	€ -	€ 10.900
nog te ontvangen periodieke donaties	€ -	€ -
nog te ontvangen rente Zakelijke Spaarrekening	€ 404	€ 677
Totaal overlopende activa	€ 656	€ 11.577
LIQUIDE MIDDELEN		
ING rekening NL70 INGB 0002 8785 93	€ 65.843	€ 19.435
ING Zakelijke Spaarrekening NL70 INGB 0002 8785 93	€ 30.300	€ 54.678
Totaal banksaldi	€ 96.143	€ 74.113
Contant geld	€ 1.359	€ 4.660
	€ 97.502	€ 78.773
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	€ 98.480	€ 94.519
TOTAAL ACTIVA	€ 98.480	€ 94.519

Tekstuele toelichting activa

Het hoge saldo van de bankrekeningen aan het einde van het jaar verklaart zich doordat de recette van de kerstconcerten ontvangen is, maar een flink deel van de kosten nog betaald moeten worden. Zie hiervoor ook het onderdeel Passiva, posten Crediteuren en Nog te betalen posten. Ook is het zo dat voor de komende Paasconcerten al een aantal kaarten in 2025 verkocht zijn, en subsidie ontvangen is. Zie Passiva, post Vooruitontvangen recette en subsidie.

TOELICHTING OP DE BALANS - PASSIVA

	31-12-2025	31-12-2024
RESERVES		
Continuïteitsreserve		
saldo primo	€ 35.000	€ 35.000
toevoeging via staat van baten en lasten	€ -	€ -
onttrekking via staat van baten en lasten	€ -33.000	€ -
saldo ultimo	<u>€ 2.000</u>	<u>€ 35.000</u>
Overige reserve - Algemeen		
saldo primo	€ 6.603	€ 9.296
saldo baten en lasten verslagjaar	€ -1.583	€ -2.693
saldo ultimo	<u>€ 5.021</u>	<u>€ 6.603</u>
TOTAAL RESERVES	<u>€ 7.021</u>	<u>€ 41.603</u>
	31-12-2025	31-12-2024
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	<u>€ 38.772</u>	<u>€ 32.716</u>
Overige schulden		
kortlopende lening particulier	<u>€ 3.000</u>	<u>€ 3.000</u>
Nog te betalen posten en vooruitontvangen bedragen		
nog te betalen kosten	€ 2.230	€ -
vooruitontvangen recette	€ 23.657	€ 15.000
vooruitontvangen bijdrage projectzangers	€ -	€ -
vooruit ontvangen vriendenbijdrage	€ 1.050	€ 1.200
vooruit ontvangen subsidie	€ 22.750	€ 1.000
	<u>€ 49.687</u>	<u>€ 17.200</u>
TOTAAL PASSIVA	€ 98.480	€ 94.519

Tekstuele toelichting passiva

Continuïteitsreserve

Het grootste risico voor de continuïteit van het Luthers Bach Ensemble betreft het niet tijdig kunnen vinden van financiering (subsidies) voor de projecten. In mindere mate is er het risico van onvoldoende belangstelling voor concerten en het risico op onvoorziene omstandigheden waardoor concerten last minute moeten worden geannuleerd.

Derhalve heeft het bestuur de hoogte van de continuïteitsreserve bepaald op basis van de kosten die doorlopen dan wel ontstaan ook in het geval dat concertreeksen in een laat stadium moeten worden geannuleerd. Dit laatste is noodzakelijk bij het wegblijven van financiering en bij een tegenvallende belangstelling. In het verslagjaar deed zich de situatie voor dat niet tijdig voldoende subsidie voor de projecten kon worden gevonden, waardoor een belangrijk deel van de continuïteitsreserve is uitgenut.

Nog te betalen posten en vooruitontvangen bedragen

Zie de toelichting bij Activa onderdeel liquide middelen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er zijn bij het opstellen van deze jaarrekening geen niet uit de balans blijvende verplichtingen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN**2025**

BATEN	Begroot 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024	Begroot 2026
Particulieren	€ 26.500	€ 29.308	€ 40.071	€ 31.500
Bedrijven en organisaties	€ 5.000	€ 11.532	€ 5.000	€ 5.000
Overheden	€ 85.000	€ 64.510	€ 82.297	€ 80.000
Particuliere fondsen	€ 85.000	€ 81.600	€ 75.800	€ 85.000
Som van de verworven baten	€ 201.500	€ 186.950	€ 203.168	€ 201.500
Tegenprestatie van concerten en uitvoeringen	€ 250.000	€ 228.836	€ 298.264	€ 250.000
Overige baten	€ -	€ 1.853	€ 13	€ -
TOTAAL BATEN	€ 451.500	€ 417.639	€ 501.444	€ 451.500

LASTEN	Begroot 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024	Begroot 2026
Besteed aan de doelstelling	€ 432.500	€ 438.285	€ 486.453	€ 434.500
Kosten fondswerving	€ 11.000	€ 8.471	€ 13.146	€ 11.000
Beheer en administratie	€ 8.000	€ 5.466	€ 4.539	€ 6.000
TOTAAL LASTEN	€ 451.500	€ 452.222	€ 504.137	€ 451.500

SALDO BATEN EN LASTEN	€	€	€	€
SALDO BATEN EN LASTEN	-	-34.583	-2.693	-
Vrijval van voorziening herbesteding	€ -	€ -	€ 8.000	€ -
Vrijval van overige reserve Algemeen	€ -	€ -	€ 27.000	€ -
Onntrekking uit continuïteitsreserve	€ -	€ 33.000	€ -	€ -
Toevoeging aan continuïteitsreserve	€ -	€ -	€ -35.000	€ -
Totaal	€ -	€ 33.000	€ -	€ -
Mutatie Overige reserve Algemeen	€ -	€ -1.583	€ -2.693	€ -

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

	Begroot 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024	Begroot 2026
Particulieren				
donaties	€ 25.000	€ 27.808	€ 16.220	€ 30.000
legaten	€ -	€ -	€ 22.351	€ -
sponsoring opvang musici	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
	€ 26.500	€ 29.308	€ 40.071	€ 31.500
Bedrijven en organisaties				
schenken en giften	€ -	€ -	€ -	€ -
sponsoring	€ -	€ 6.532	€ -	€ -
sponsoring huur repetitieruimte	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
overigen	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 5.000	€ 11.532	€ 5.000	€ 5.000
Overheden				
subsidies	€ 85.000	€ 64.510	€ 82.297	€ 80.000
overigen	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 85.000	€ 64.510	€ 82.297	€ 80.000
Particuliere fondsen				
subsidies	€ 85.000	€ 81.600	€ 75.800	€ 85.000
overigen	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 85.000	€ 81.600	€ 75.800	€ 85.000
Som van de verworven baten	€ 201.500	€ 186.950	€ 203.168	€ 201.500
Tegenprestatie van concerten en uitvoeringen				
recette concerten	€ 180.000	€ 171.844	€ 231.401	€ 190.000
uitkoop concerten	€ 60.000	€ 56.992	€ 56.413	€ 60.000
bijdrage projectzangers	€ 10.000	€ -	€ 10.450	€ -
	€ 250.000	€ 228.836	€ 298.264	€ 250.000
Overige baten				
CD verkoop	€ -	€ 903	€ 13	€ -
overigen	€ -	€ 950	€ -	€ -
	€ -	€ 1.853	€ 13	€ -
TOTAAL BATEN	€ 451.500	€ 417.639	€ 501.444	€ 451.500

Tekstuele toelichting bij de baten

De baten in het verslagjaar zijn afgerond € 35.000 lager uitgevallen dan begroot. Reden is één concert minder dan vanwaar was uitgegaan, en een te rooskleurige inschatting van de subsidies, met name van de zijde van overheden.

Voor 2026 gaat het bestuur uit van eenzelfde bedrag aan baten als begroot voor 2025. Thans is het verkrijgen van sponsors en méér subsidie het speerpunt.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

LASTEN

	Begroot 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024	Begroot 2026
Besteed aan de doelstelling				
concerten dirigent	€ 20.000	€ 21.364	€ 14.150	€ 22.000
concerten solisten	€ 90.000	€ 100.336	€ 93.864	€ 100.000
concerten musici	€ 160.000	€ 143.597	€ 222.302	€ 150.000
concerten overnachtingen musici	€ 3.000	€ 3.457	€ 1.500	€ 3.000
concerten materiaal ed	€ 1.000	€ 355	€ 1.317	€ 1.000
concerten promotie + website + fotografie	€ 35.000	€ 56.759	€ 33.229	€ 35.000
concerten huur locaties	€ 30.000	€ 28.047	€ 37.453	€ 30.000
concerten overige kosten	€ 50.000	€ 41.330	€ 44.123	€ 50.000
productiekosten	€ 10.000	€ 10.096	€ 14.481	€ 10.000
artistieke leiding	€ 1.500	€ 1.806	€ 1.500	€ 1.500
zakelijke leiding	€ 25.000	€ 24.097	€ 15.303	€ 25.000
bladmuziek	€ 2.000	€ 1.171	€ 2.231	€ 2.000
huur repetitieruimte	€ 5.000	€ 5.870	€ 5.000	€ 5.000
overigen	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 432.500	€ 438.285	€ 486.453	€ 434.500
Kosten fondswerving				
inhuur fondswerver	€ 11.000	€ 8.471	€ 13.146	€ 11.000
overigen	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 11.000	€ 8.471	€ 13.146	€ 11.000
Beheer en administratie				
zakelijke leiding	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 3.000
verzekeringen	€ 400	€ 391	€ 391	€ 500
administratiekosten	€ 250	€ 159	€ -	€ 500
contributies	€ 300	€ -	€ 341	€ 300
overige kosten	€ 4.250	€ 2.662	€ 1.356	€ 1.000
bankkosten	€ 800	€ 658	€ 490	€ 700
rentebaten en rentelasten	€ -	€ -404	€ -40	€ -
	€ 8.000	€ 5.466	€ 4.539	€ 6.000
TOTAAL LASTEN	€ 451.500	€ 452.222	€ 504.137	€ 451.500

Tekstuele toelichting bij de lasten

Zoals reeds eerder in dit jaarverslag is gememoreerd heeft het bestuur na rijp beraad besloten om aan het bestendigen van de muzikale en artistieke prestaties voorrang te geven boven het handhaven van de begrotingsdiscipline. Derhalve wijken de werkelijke lasten niet materieel af van de begrote.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN MUTATIES RESERVES

	Begroot 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024	Begroot 2026
SALDO BATEN EN LASTEN	€ -	€ -34.583	€ -2.693	€ -
Mutaties reserves				
Vrijval van voorziening herbesteding	€ -	€ -	€ 8.000	€ -
Vrijval van overige reserve Algemeen	€ -	€ -	€ 27.000	€ -
Onttrekking uit continuïteitsreserve	€ -	€ 33.000		€ -
Toevoeging aan continuïteitsreserve	€ -	€ -	€ -35.000	€ -
Totaal	€ -	€ 33.000	€ -	€ -
Mutatie Overige reserve Algemeen	€ -	€ -1.583	€ -2.693	€ -

Tekstuele toelichting bij de mutaties reserves

Het bestuur stelt aan de Raad van Toezicht voor om het negatieve saldo van baten en lasten van het verslagjaar grotendeels te putten uit de continuïteitsreserve. Het restant wordt ten laste gebracht van de Overige reserve Algemeen.

Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. Alle activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit. Bij het bestuur zijn thans geen omstandigheden bekend die hieraan afbreuk kunnen doen.

Balans-Vorderingen op korte termijn

De vorderingen op korte termijn worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening uit hoofde van oninbaarheid.

Balans-Geldmiddelen

De geldmiddelen staan, voor zover niet anders vermeld, in principe ter vrije beschikking van de stichting.

Balans-Continuïteitsreserve

Deze reserve dient ter dekking van financiële risico's op korte termijn. Doel is het waarborgen dat de stichting haar activiteiten in de toekomst zal kunnen blijven voortzetten.

Balans-Overige reserve Algemeen

Met deze reserve worden schommelingen in het jaarlijkse saldo van baten en lasten opgevangen. Een batig saldo wordt ten gunste van deze reserve gebracht, een nadelig saldo ten laste ervan.

Balans-Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en overlopende passiva betreffen schulden met een looptijd van ten hoogste één jaar en worden - voor zover niet anders vermeld - gewaardeerd tegen nominale waarde.

Staat van baten en lasten - Baten

Onder de baten worden verstaan van particulieren, bedrijven, overheden en fondsen verkregen bijdragen voor de verwezenlijking van de doelstelling, alsmede baten als tegenprestatie van concerten en uitvoeringen zoals entreegelden en zogeheten uitkoopvergoedingen (het Luthers Bach Ensemble wordt dan als het ware ingehuurd).

Staat van baten en lasten – Besteed aan de doelstelling

Onder de lasten besteed aan de doelstelling worden de uitgaven verantwoord ten behoeve van het organiseren, voorbereiden en geven van concerten en uitvoeringen.

Staat van baten en lasten – Beheer en administratie

Onder deze lasten wordt verstaan de uitgaven die samenhangen met het feit dat concerten en uitvoeringen worden gegeven binnen een formele organisatie en juridische entiteit.

Staat van baten en lasten – Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en lasten worden tijdsevenredig verwerkt.

Rapport deskundige

Algemeen

Conform artikel 11 lid 2 van de statuten dienen aan het einde van ieder boekjaar de boeken te worden afgesloten. Op basis van deze boeken dienen door de penningmeester een balans en een staat van baten en lasten over het geëindigde boekjaar te worden opgemaakt.

De penningmeester dient deze stukken vergezeld van een rapport van een financieel deskundige, van een registeraccountant of een accountant administratieconsulent, aan het bestuur ter vaststelling aan te bieden.

Situatie

Zowel het bestuur als de Raad van Toezicht hebben er mee ingestemd dat het in artikel 11 lid 2 vermelde rapport van een financieel deskundige achterwege kan blijven. De reden hiervoor is tweeledig: Jan van Doorn, binnen het bestuur verantwoordelijk voor financiën en control, is zelf registeraccountant.

Daarnaast conformeert het bestuur zich qua verslaggeving aan de van toepassing zijnde aanwijzingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving⁹ en de normen van de Commissie Goede Doelen¹⁰. Door het audit committee is positief geadviseerd inzake het weglaten van het deskundigenrapport zoals vermeld in artikel 11 lid 2.

Bestuur

Leendert Klaassen

Jikke Barwegen

Jan van Doorn

Titia Siekmans

Heiko Kuipers

Raad van Advies

Jan Hendrik Kuiper

Jan Willem van Willigen

Karel J. Knoll

⁹ Zie voetnoot 3.

¹⁰ Zie voetnoot 4.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Concerten en uitvoeringen 2025

Rachel Podger meets Erik Bosgraaf	28 februari Oosterpoort Groningen 1 maart Kruiskerk Burgum
Johannes Passion (semi-scenisch)	20 maart Koepelkerk Smilde 21 maart Martinikerk Sneek 22 maart Akerk Groningen 23 maart Martinikerk Doesburg 29 maart Driestwegkerk Nunspeet
Familie Mattheus Passie	28 maart Akerk Groningen
Henk Helmantel 80!	2 mei Andreuskerk Westeremden 3 mei Lutherse kerk Groningen 3 mei Andreuskerk Westeremden
Bach in de Akerk	29 juni Akerk Groningen
Feest met Bach	20 september Sint-Carolus Borromeuskerk Antwerpen
Actus Tragicus	24 september Grote Kerk Dordrecht
Mariavespers	16 oktober Academiehuis Zwolle 18 oktober Martinikerk Sneek 19 oktober Martinikerk Groningen (afsluiting Schnitgerfestival)
Kerst met Bach & Vivaldi	18 december Akerk Groningen 19 december Koepelkerk Smilde 20 december Martinikerk Sneek 21 december Nicolaïkerk Appingedam

Bijlage 2: Wie is wie

Raad van toezicht

Naam	jaar benoemd	her- benoeming	Max zittingsduur
Jan Hendrik Kuper	2006	nvt	nvt
Jan Willem van Willigen	2006	nvt	nvt
Karel J. Knoll	2006	nvt	nvt

Volgens artikel 9 lid 1 van de statuten worden de leden van de Raad van Toezicht benoemd door de Raad van Toezicht. Zij worden geschorst of ontslagen door het bestuur. Benoeming vindt plaats op basis van een bindende voordracht van het bestuur, van tenminste twee personen.

Bestuur

Naam	jaar benoemd	her- benoeming	Max zittingsduur
Leendert Klaassen (1950)	2021	2025	nvt
Jikke Barwegen (1954)	2020	nvt	nvt
Jan van Doorn (1955)	2025	2029	nvt
Titia Siekmans (1960)	2022	nvt	nvt
Heiko Kuipers (1958)	2022	nvt	nvt

Volgens artikel 4 lid 3 van de statuten worden de bestuursleden benoemd voor onbepaalde tijd. Het voornemen van het bestuur is om in het jaar 2026 de statuten te wijzigen. Bestuursleden krijgen zitting gedurende een periode van vier jaar. Elk jaar treedt een vierde van het bestuur af volgens een door het bestuur op te stellen rooster. De aftredende bestuursleden zijn terstond herbenoembaar.

Raad van Toezicht

Mr. drs. Jan Hendrik Kuiper Voorzitter	Senior raadsheer Gerechtshof Arnhem - Leeuwarden Nevenfuncties: Voorzitter klachtencommissie Antonius Zorggroep Sneek Lid Raad van Toezicht Groninger Leergang Arbeidsrecht Klachtenbehandelaar Meldpunt Aanbesteden Hanzehogeschool, Groningen Lid van twee andere klachtencommissies van de Hanzehogeschool
Jan Willem van Willigen	Praktiserend huisarts Nevenfuncties: Lid Artistieke commissie Schnitgerfestival Groningen
Karel J. Knoll MSc	Partner Schuld & Kapitaaladvies Deloitte Nederland

Bestuur

Mr. Leendert Klaassen (1950) Voorzitter	Gepensioneerd bestuurder openbaar bestuur en publieke sector Nevenfuncties: Voorzitter Raad van toezicht Alliade Heereveen Voorzitter Raad van Toezicht hogeschool KPZ Zwolle Voorzitter Bijzondere leerstoel Onderwijsrecht Rotterdam Voorzitter Raad van commissarissen Groningen Airport Eelde Voorzitter Noordelijk Cultuurfonds Groningen
Jikke Barwegen (1954) Secretaris	Gepensioneerd leidinggevende Speciaal Onderwijs
Jan van Doorn MSc RA (1955) Financiën & control	Zelfstandig financieel adviseur en personenschade rekenaar Nevenfuncties: Coördinator-docent Studiecentrum Rechtspleging, Utrecht Docent Beroepsopleiding Personenschade, Zeist Voorzitter Excursiecommissie Stichting Oude Groninger Kerken (onbezoldigd)
Titia Siekmans (1960) Lid audit committee SLBE	Gepensioneerd programma manager bij PostNL
Drs. Heiko Kuipers (1958)	Gepensioneerd bestuurder culturele sector Nevenfuncties: Voorzitter Stichting Volksuniversiteit Groningen Voorzitter Stichting A Theater Groningen

Artistiek en zakelijk leider (management team)

<p>Tymen Jan Bronda Artistiek en muzikaal leider</p>	<p>Zelfstandig dirigent en uitvoerend musicus Nevenfuncties: Organist en cantor Lutherse kerk Groningen Dirigent kamerkoor Tiraña Groningen</p>
<p>Drs. Erik Verbeek Zakelijk leider</p>	<p>Zelfstandig bestuurskundige en uitvoerend musicus Nevenfuncties: Zakelijk leider Stichting Britten voor Jong Muziektalent, Zwolle Artistiek leider Stichting Nationaal Fluitconcours (onbezoldigd) Secretaris CDA Drenthe (onbezoldigd)</p>

Bijlage 3: Besteding meerjarige subsidie

Ten behoeve van de gemeene Groningen en de provincie Groningen geven we in onderstaand overzicht de besteding aan van de meerjarige subsidie met betrekking tot het exploitatiejaar 2025. Per project is aangegeven in welke mate de subsidie hiervoor is aangewend. Algemene kosten en overhead zijn daarbij separaat aangegeven.

	Realisatie 2025
Saldo baten & lasten projecten	
Podger meets Bosgraaf	€ -12.533
Johannes Passion	€ -13.428
Familie Mattheus Passie	€ -13.027
Henk Helmantel 80	€ -1.187
Zomerconcert	€ -5.103
Maria Vespers	€ -13.450
Gloria	€ -1.196
Overige concerten en uitvoeringen	€ -7.212
Saldo baten & lasten projecten	€ -67.136
Algemene kosten en overhead	€ -22.447
Algemene niet-geoormerkte subsidie	€ 55.000
Saldo baten & lasten	€ -34.583
Totaal subsidie overheid	€ 64.510
Prov Drenthe JP	€ -4.000
Gem Midden Drenthe JP	€ -500
Eemsdelta GL	€ -2.500
	€ 57.510
BAK subsidie gem Gron	€ -1.510
Gem Hoogeland	€ -1.000
Algemeen	€ 55.000

Bijlage 4: Verkoopcijfers

In deze bijlage geven we de verkoopcijfers per concert aan m.b.t. 15 van de 31 concerten die in eigen beheer zijn georganiseerd. Hierin zijn bijvoorbeeld niet de verkoopcijfers opgenomen in de Oosterpoort op 28 februari (560 kaarten) en in de Martinikerk in Groningen tijdens het Schnitgerfestival op 19 oktober (600 kaarten).

Smilde	Gloria 19-dec	Maria Vespers	Henk Helmantel	Familie Mattheus	Johannes Passion	Rachel & Potgraaf
	Koepelkerk			20-mrt Koepelkerk		
Eerste rang	69				84	
Regulier	151				237	
Jongeren	7				5	
TOTAAL	227				326	

Groningen	18-dec	3-mei	28-mrt	22-mrt
	Akerk	Lutherse Kerk	Akerk	Akerk
Eerste rang	86			110
Regulier	311	177	221	273
Jongeren	8	4	125	20
TOTAAL	405	181	346	403

Appingedam	21-dec
	Nicolaikerk
Eerste rang	82
Regulier	326
Jongeren	11
TOTAAL	419

Sneek	20-dec	18-okt	21-mrt
	Martinikerk	Martinikerk	Martinikerk
Eerste rang	85	71	61
Regulier	224	145	299
Jongeren	2	7	13
TOTAAL	311	223	373

Zwolle	16-okt
	Grote Kerk
Eerste rang	90
Regulier	104
Jongeren	8
TOTAAL	202

Westeremden 3-mei

Andreaskerk

Eerste rang						
Regulier			145			
Jongeren			3			
TOTAAL			148			

Nunspeet**29-mrt****Driestwegkerk**

Eerste rang					73	
Regulier					235	
Jongeren					4	
TOTAAL					312	

Doesburg**23-mrt****Martinikerk**

Eerste rang					109	
Regulier					227	
Jongeren					6	
TOTAAL					342	

Burgum**1-mrt****Kruiskerk**

Eerste rang						56
Regulier						133
Jongeren						4
TOTAAL						193

Bijlage 5: Overzicht begunstigers 2025

Gemeente Groningen
Provincie Groningen
Gemeente Het Hogeland
Stichting Pieter Bastiaan
Büchli-Fest-Meijer Fonds
Lammert Koopmans Stichting
Commissie van Spijsuitdeling
Fonds voor Geld en Effecten
Stichting H.S. Kammingafonds
Protestantse Stichting Het Groene Weeshuis
Stichting Zabawas
Georgine van den Boogert Stichting
Provincie Drenthe
Stichting Gilles Hondius Foundation
Stichting Van den Broek Lohman Fonds Nunspeet
Stichting Vrienden van de Lutherse Kerk Groningen
Diaconie Protestantse gemeente Groningen
Stichting Ritske Boelema Gasthuis
Stichting het Roode- of Burgerweeshuis
Gemeente Midden-Drenthe
Pollema-Tromp Stichting
Stichting Het Old Burger Weeshuis
Eekema Stichting
Stichting Orlanda Goban
Gemeente Eemsdelta
Stichting het Roode- of Burgerweeshuis
Evangelisch Lutherse Gemeente
Stichting Fonds Eemsmond.
Julia Jan Wouters Stichting.
Stichting Cultuur FB Oranjewoud
Van den Berg van Heemstede Stichting
Stichting Luthers Diaconessenhuis Fonds
Meindersma-Sybenga Stichting
Stichting Juckema Sideriusfonds.
Stichting Lieuwe Stienstra Fonds

COLOFON

Eindredactie:

Jikke Barwegen
Erik Verbeek

Met dank aan:

Alle vrijwilligers en andere betrokkenen

Fotografie:

Daria Vinogradova

Uitgave:

Stichting Luthers Bach Ensemble, 2026

Adres:

Stichting Luthers Bach Ensemble
Haddingestraat 19a
9711 KB GRONINGEN

info@luthersbachensemble.nl

<https://luthersbachensemble.nl>

KvK: 02096248

Bank: NL70 INGB 0002 8785 93

ANBI: 65004

